

Příloha č. 4

Popis původců typu základní škola (málotřídní¹)

Filiální škola

Preferovaná forma jména:² Filiální škola Krásné (Krásné, Kostelec, Česko : 1793 – 1869)
typ formy jména: úřední

Variantní forma jména:³ Filialschule zu Krasne
typ formy jména: úřední
jazyk: němčina

Vznik:
datace vzniku: 1793
typ vzniku: zřízením/založením
vztahy spojené s událostí Vznik: *předchůdce:* –

Zánik:
datum zániku: 9. 1869⁴
typ zániku: zrušením/změnou
vztahy spojené s událostí Zánik: *nástupce:* Obecná škola Krásné (Krásné, Kostelec, Česko : 1869 – 1948)

Stručná charakteristika: škola základního všeobecného vzdělávání

Dějiny původce:

Zásadní obrat ve způsobu výuky znamenaly tereziánské a josefínské reformy ve 2. polovině 18. století. Marie Terezie prohlásila školství za věc státní a zreorganizovala jej podle tzv. všeobecného školního řádu, který byl vydán 6. prosince 1774. Základem školské struktury byly triviální školy, zpravidla jednotřídky nebo dvoutřídky, zřizované většinou při farách (odtud též farní) nebo při filiálních kostelech (zvané filiální) – jak je tomu v případě školy v Krásném. Vyučovalo se zde triviu (náboženství, čtení, psaní, počtům a základům slohu), někdy i ručním pracím a základům hospodářství. Školní docházka byla ustanovena jako povinná od šesti do dvanácti let.

Nejprve byl roku 1786 v Krásném postaven filiální kostel a následně k tomu se roku 1793 začalo s vyučováním v čísle popisném 4. Škola v Krásném byla zřízena jako jednotřídní. Náležely k ní osady Libkov, Lupoměchy, Javorný, Trávná, Vršov, Paseky a Polánka.

¹ Uvedené příklady odpovídají pouze málotřídním (neúplným) školám; plnotřídní školy základního vzdělávání budou mít po roce 1948 odlišně členěné původce s předěly v letech 1953, 1960, 1978 (většinou, rozhoduje rok přechodu z devítileté na osmiletou školskou docházku) a 1990 – viz ZP 2022, příloha č. 14.

² Pokud není níže uvedeno jinak, při tvorbě označení u příslušných tříd a podtříd se postupuje podle přílohy č. 14. U entit neuvedených v příloze č. 14 se vytváří analogicky k příkladům uvedeným v příloze č. 10.

³ V prvku se uvádí všechna další zjištěná jména, zkratky, akronymy, jazykové a gramatické varianty jména a změny jména. Doplnky se již neuvádějí, jsou – li shodné s PREF.

⁴ Společné datum vzniku nelze uvést, protože teprve školní řád z roku 1870 stanovil jako začátek školního roku 1. září.

Rok po vzniku (1794) si místní občané postavili dřevěnou školní budovu – čp. 13. V tomto „skromném obydlí“ bylo vyučováno až do r. 1841, kdy byla zřízena kamenná budova. Peněžitý náklad na stavbu školy uhradil náboženský fond, příslušníci školní obce přispěli prací a dovozem materiálu.

Dohled nad školou náležel většinou faráři (místní školní dozorce), který vyučoval náboženství a staral se o kvalitu výuky a dohlížel na vyučujícího. Jemu byl nadřízen okresní školní dozorce, většinou vikář jmenovaný diecézí, jenž dohlížel na stav budov, faráře, učitele a sledoval školní docházku.

V roce 1860 ve zdejší škole vyučoval jeden učitel a do školy docházelo 51 chlapců a 46 děvčat (v roce 1863 to bylo 55 chlapců a 46 děvčat).

Nová éra školské politiky začala vydáním prosincové ústavy z 21. prosince 1867. Vrchní dozor nad veškerým školstvím byl přičten státu, církvi byl ponechán pouze vliv na vyučování náboženství. Dohled nad školami měly místní školní rady.

Velký přelom pro dosavadní školství znamenal říšský zákon č. 62/1869, který stanovoval povinnou osmiletou docházku. Základem školské soustavy se stala obecná škola. Filiální škola v Krásném se tak přeměnila na Obecnou školu Krásné.

Funkce původce:

vzdělávání

osvětová a kulturní činnost

sociální péče a charitativní činnost

Normy konstitutivní:

Allgemeine Schulordnung für die deutschen Normal – Haupt – und Trivialschulen in die Sämtlichen k. k. Erbländern. Vyhlášen 6. 12. 1774. Otištěno mnohokrát samostatně i v různých sbírkách právních předpisů, zejm. Sammlung aller k. k. Verordnungen und Gesetze vom Jahre 1740 bis 1780. Band VII. Wien 1786, s. 116, č. 1629.

Politische Verfassung der deutschen Schulen in der K. und K. deutschen Erbstaaten z 11. srpna 1805. Do češtiny přeloženo až v roce 1882: Politické zřízení obecných škol v cýs. král. dědičných zemích.

Zákon ze dne 5. 11. 1855 č. 195/1855 ř. z., konkordát mezi císařem Františkem I. a papežem Piem IX.

Zákon ze dne 25. 5. 1868 č. 48/1868 ř. z., o postavení školy k církvi.

Zákon ze dne 14. 5. 1869 č. 62/1869 ř. z., kterým se ustanovují pravidla pro vyučování na školách obecních (říšský zákon školní); novelizován zákonem ze dne 2. 5. 1883 č. 53/1883 ř. z.

Zákon ze dne 14. 5. 1869 č. 62/1869 ř. z., jímž se ustanovují pravidla vyučování na školách obecných.

Normy – působnost původce:

Vnitřní struktury původce:

Ve škole působil učitel, který ji i fakticky spravoval. Mohl mít případně pomocníka. Dohled nad školou vykonával zpravidla místní farář (místní školní dozorce), vyučoval náboženství a byl představeným učitele. Světský dozor se omezoval na péči o hospodářské potřeby školy a školní docházku – na vesnici byl prováděn úředníkem ustaveným vrchností.

Nadřízeným místnímu školnímu dozorce byl okresní školní dozorce, většinou vikář jmenovaný diecézí.

Seznam učitelů (správců) školy⁵

Martin Včelák ? – 1812

Josef Martínek 1812 – ?

...

Vztahy:

Nadřazená korporace: Farní úřad Bojanov (římskokatolický: Bojanov, Kostelec, Česko : působnost od 1711 –), datace vztahu od/do: 1793 – 1869

Nadřazená korporace: Vikariátní úřad Kostelec (Kostelec, Kostelec, Česko : 1688/1949), datace vztahu od/do: 1793 – 1869

Sídlo⁶: Krásné (Kostelec, Česko); poznámka: 1793 – 1794 Krásné čp. 4; 1794 – 1841 Krásné čp. 13; 1841 – 1869 Krásné čp. 15

Geografická působnost⁷:

Krásné (Kostelec, Česko)

Libkov (Kostelec, Česko)

Lupoměchy (Libkov, Kostelec, Česko)

Javorné (Kostelec, Česko)

Travná (Horní Bradlo, Kostelec, Česko)

Vršov (Horní Bradlo, Kostelec, Česko)

Paseky (Proseč, Kostelec, Česko)

Polánka (Krásné, Kostelec, Česko)

Autor záznamu: Mgr. Jan Novák

Zdroje informací:

Fond Obecná škola Krásné, inv. č. 1

Fond Vikariát Lhota, inv. č. 1350

Metodický pokyn č. x/2023 k archivnímu zpracování školských fondů

⁵ Není povinnou součástí vnitřních struktur původce.

⁶ Pokud ji lze zjistit, uvádí se přesná adresa, nebo adresy. Pro výčet adres v rámci napojeného geografického objektu je v IS CAM určena poznámka k tomuto vztahu. Vyplňuje se často u zaniklých původců, např. u škol ve větších městech apod.

⁷ Není povinný údaj, ale doporučený.

Obecná škola

Preferovaná forma jména⁸: Obecná škola Krásné (Krásné, Kostelec, Česko : 1869 – 1948)
typ formy jména: úřední

Variantní forma jména⁹:

Škola krásenská, **typ formy jména:** zjednodušená podoba
Škola v Krásném, **typ formy jména:** zjednodušená podoba
Škola v Krásném, **typ formy jména:** zjednodušená podoba
Obecná škola v Krásném, **typ formy jména:** úřední
Jednotřídní obecná škola smíšená v Krásném, **typ formy jména:** úřední
Volksschule in Krasna, **typ formy jména:** úřední, **jazyk:** němčina
Zweiklasssige Volksschule gemischt-mittelschwechsischer Unterrichtssprache in Krasna, **typ formy jména:** úřední, **jazyk:** němčina
Obecná škola Krásné, okr. Kostelec, **typ formy jména:** úřední

Vznik:

datace vzniku: 9.1869¹⁰

typ vzniku: změnou předchůdce

vztahy spojené s událostí Vznik: *předchůdce:* Filiální škola Krásné (Krásné, Kostelec, Česko : 1793 – 1869)

Zánik:

datum zániku: 31. 8. 1948

typ zániku: zrušením/změnou

vztahy spojené s událostí Zánik: *nástupce:* Národní škola Krásné (Krásné, Kostelec, Česko : 1948 – 1960)

Stručná charakteristika: škola základního všeobecného vzdělávání

Dějiny původce:

Po vydání prosincové ústavy roku 1867 došlo k zásadním změnám ve školství. Roku 1868 bylo upraveno postavení školy k církvi (zrušení konkordátu z roku 1855). Bylo stanoveno, že církev nemá vliv na vyučování jiných předmětů než náboženství a tím byl fakticky odstraněn vliv církve na školu. Dohled nad školami příslušel státu, místním, okresním, zemským školním radám a ministerstvu.

Říšským zákonem z roku 1869 se základem školské soustavy stala obecná škola a povinná školní docházka se prodloužila ze šestileté na osmiletou. Filiální škola v Krásném se tak přeměnila na Obecnou školu Krásné.

V menších obcích, jako bylo Krásné, vznikaly malotřídní školy, kde mohly děti absolvovat všech osm školních roků díky rozvržení jednotlivých tříd na vyučovací oddělení. Školy byly rozšířeny na každou obec, kde v obvodu jedné hodiny cesty žilo alespoň 40 dětí. V této době

⁸ Pokud není níže uvedeno jinak, při tvorbě označení u příslušných tříd a podtříd se postupuje podle přílohy č. 14. U entit neuvedených v příloze č. 14 se vytváří analogicky k příkladům uvedeným v příloze č. 10.

⁹ V prvku se uvádí všechna další zjištěná jména, zkratky, akronymy, jazykové a gramatické varianty jména a změny jména. Doplnky se již neuvádějí, jsou – li shodné s PREF.

¹⁰ Společné datum vzniku pro všechny školy nelze uvést, protože teprve školní řád z roku 1870 stanovil jako začátek školního roku 1. září, proto školy zahajovaly šk. rok odlišně. Možno doplnit datum podle skutečného zahájení školní docházky.

byla škola v Krásném stále jednotřídní a školní obec tvořily kromě Krásného osady Libkov, Lupoměchy, Javorné, Travná, Vršov, Paseky a Polánka.

Výuka probíhala koedukovaně, to znamená pro chlapce i dívky společně.

Po přechodu dozoru nad školami z církve na stát bylo v Krásném více vyžadováno dodržování školní docházky. V roce 1870 bylo zapsáno do školy 195 žáků a kapacita jedné třídy nemohla vyhovovat. Plán na pronajmutí místnosti pro druhou třídu v domku č.p. 18 Okresní školní rada zamítla. Bylo rozhodnuto rozšířit školu o jedno patro. Plán přístavby byl vyhotoven, ale k samotné realizaci se místní školní obec pro nedostatek financí neměla.

V té době došlo ke stavbě nové školy v Bradle. Místní školní rada v Krásném souhlasila s odškolením Travného a Pasek a doufala, že díky tomu nebude třeba přístavba v Krásném. Další pokus o odložení stavby s odůvodněním, že žáků ubývá, byl roku 1880 OŠR zamítnut. V roce 1881 zůstávala chatrná školní budova neopravená a v jedné místnosti se tísnilo 150 žáků.

Teprve po nástupu nového vedení místní školní rady na jaře roku 1883 bylo započato s přístavbou školy. Vyučování v ní bylo zahájeno 15. září téhož roku. V roce 1885 byla postavena také letní tělocvična s náradím

Po první světové válce byla školní budova značně sešlá, v letech 1919 – 1922 proběhly jen drobné opravy. Ve školním roce 1928/29 byl schválen plán na novou školní budovu. Stavět se začalo 13. dubna 1931 a 28. října 1932 byla budova slavnostně otevřena. Vyučování v ní bylo zahájeno 2. prosince 1932.

Škola se potýkala se změnami školního obvodu a kolísáním počtu žáků. Obec Polánka podávala od roku 1922 opakované žádosti o přeškolení k Bojínovu – bez úspěchu.

Ke změnám školního obvodu došlo po vzniku nové obecné školy v Libkově, otevřené na počátku školního roku 1927/28. K ní byla i přes protesty Krásného přiškolena osada Lupoměchy. Pro školu v Krásném to znamenalo takový úbytek žáků, že dvojtřídní škola musela být zredukována na školu jednotřídní.

Na počátku školního roku 1932/1933 stoupl počet žáků přes 50 dětí, proto byla v Krásném zavedena od roku 1933/34 druhá zatímní postupná třída a v roce 1936/37 se stala definitivní. V důsledku odchodu většího počtu žactva na hlavní školu, se však počet žactva opět snížil, proto byla na konci roku 1941 druhá třída zrušena.

V době druhé světové války byl změněn název školy, zvýšil se počet vyučovacích hodin německého jazyka, byla zapečetěna knihovna, probíhaly nucené sběry, byly čteny nařízené projevy, včetně odsuzujícího atentátu na protektora Heydricha a docházelo k dalšímu útlaku...

Protože po osvobození v roce 1945 hodně obyvatel odešlo do pohraničí, byla škola opět zredukována na jednotřídní.

Ve školním roce 1946/47 vznikly obavy, že bude škola v Krásném zrušena. Ačkoliv měla 26 žáků a zákonný limit stanovoval v horských oblastech se špatnou komunikací minimálně 15 dětí. Žáci měli docházet do jednotřídky v Libkově. Nadřízenými orgány bylo uznáno zachování.

Od 1. září 1948 vstoupil v platnost zákon č. 95/1948 Sb. Základní školní vzdělání měly poskytovat školy prvního a druhého stupně určené dětem od 6 do 15 let. První stupeň představovala národní škola o 5 ročnících, druhý stupeň střední škola o 4 ročnících. Již nebylo možné na malotřídkách absolvovat celou povinnou školní docházku, pouze do pátého ročníku. Škola v Krásném se tím změnila na národní školu.

Funkce původce:

vzdělávání

výchova

osvětová a kulturní činnost

sociální péče
charitativní činnost
rozvíjení mimoškolních aktivit

Normy konstitutivní¹¹:

Zákon ze dne 14. 5. 1869 č. 62/1869 ř. z., kterým se ustanovují pravidla pro vyučování na školách obecních (říšský zákon školní); novelizován zákonem ze dne 2. 5. 1883 č. 53/1883 ř. z.

Zákon ze dne 14. 5. 1869 č. 62/1869 ř. z., jímž se ustanovují pravidla vyučování na školách obecných.

Zákon ze dne 19. 2. 1870 č. 22/1870 z. z. čes., o zřizování, vydržování a návštěvě veřejných škol národních doplněný zákonem ze dne 24. 2. 1873 č. 16/1873 z. z. čes., jímž se upravuje zřizování a vydržování veřejných škol obecných; novelizován zákonem č. 54/1899 z. z. čes.

Zákon ze dne 19. 2. 1870 č. 22/1870 z. z. čes., o zřizování, vydržování a návštěvě veřejných škol národních; novelizován zákonem č. 54/1899 z. z. čes.

Zákon ze dne 24. 2. 1873 č. 16/1873 z. z. čes. jímž se upravuje zřizování, vydržování a navštěvování veřejných škol obecních.

Zákon ze dne 2. 5. 1883 č. 53/1883 ř. z. tzv. školská novela.

Zákon ze dne 29. 9. 1905 č. 159/1905 ř. z., definitivní řád školní a vyučovací pro školy obecné a měšťanské.

Zákon ze dne 3. 4. 1919 č. 189/1919 Sb., o školách národních a soukromých ústavech vyučovacích a vychovávacích.

Zákon ze dne 9. 4. 1920 č. 292/1920 Sb., jímž se upravuje správa školství.

Zákon ze dne 9. 4. 1920 č. 295/1920 Sb., o školách národních a soukromých ústavech vyučovacích a vychovávacích.

Zákon ze dne 13. 7. 1922 č. 226/1922 Sb., kterým se mění a doplňují zákony o obecných a občanských školách; novelizován zákonem ze dne 26. 6. 1937 č. 176/1937 Sb. a vládním nařízením ze dne 16. 6. 1939 č. 176/1939 Sb., o nejvyšším počtu dětí ve třídě obecné nebo měšťanské školy.

Zákon ze dne 21. 4 1948 č. 95/1948 Sb. o základní úpravě jednotného školství (školský zákon).

Normy – působnost původce:

Vnitřní struktury původce:

V čele školy stál správce, většinou řídící učitel. Ten byl jmenován či odvoláván Zemskou školní radou. V případě nemoci byl jmenován zastupující řídící učitel nejčastěji z řad ostatních učitelů působících na škole. V době, kdy zdejší škola fungovala jako dvojtřídka, měl k ruce řídící učitel i výpomocného učitele.

Dodržování osnov výuky, kvalifikaci jednotlivých vyučujících, zápisy do školních kronik a průběh celého školního roku kontroloval školní inspektor, který pravidelně navštěvoval školu. Na chod školy dohlížela místní školní rada.

Seznam správců a ředitelů školy¹²

Jan Kutílek 1869 – 1881

Josef Nastoupil 1881 – 1899

...

Vztahy:

¹¹ U moravských a slezských škol nutné vybrat správné zemské normy do r. 1918, viz kap. 2.5.3, s. 77 tohoto pokynu. Uvádějí se vždy jen zásadní organizační normy.

¹² V rámci vnitřních struktur původce není povinné.

Sídlo korporace¹³:

Krásné (Kostelec, Česko); **poznámka:** adresa 1869 – 1932 Krásné, č. p. 15; 1932 – 1948, Krásné, č. p. 31

Geografická působnost¹⁴:

Krásné (Kostelec, Česko)

Libkov (Kostelec, Česko), datace vztahu: 1869 – 1928

Lupoměchy (Libkov, Kostelec, Česko)

Javorné (Kostelec, Česko)

Travná (Horní Bradlo, Kostelec, Česko), datace vztahu: 1869 – 1875

Vršov (Horní Bradlo, Kostelec, Česko)

Paseky (Proseč, Kostelec, Česko), datace vztahu: 1869 – 1875

Polánka (Krásné, Kostelec, Česko)

Nadřazená korporace¹⁵: Místní školní rada Krásné (Krásné, Kostelec, Česko : 1869 – 1943)

Nadřazená korporace: Místní školní rada Krásné (Krásné, Kostelec, Česko : 1945 – 1949)

Nadřazená korporace: Okresní školní rada Kostelec (Kostelec, Kostelec, Česko : 1869 – 1920)

Nadřazená korporace: Okresní školní výbor Kostelec (Kostelec, Kostelec, Česko : 1920 – 1943)

Nadřazená korporace: Okresní školní výbor Kostelec (Kostelec, Kostelec, Česko : 1945 – 1949)

Autor záznamu: Mgr. Jan Novák

Zdroje informací:

Fond ZDŠ Krásné, inv. č. 1 – 4

Metodický pokyn č. x/2023 k archivnímu zpracování školských fondů

¹³ Pokud ji lze zjistit, uvádí se přesná adresa, nebo adresy. Pro výčet adres v rámci napojeného geografického objektu je v IS CAM určena poznámka k tomuto vztahu. Vyplňuje se často u zaniklých původců, např. u škol ve větších městech apod.

¹⁴ Není povinný údaj, ale doporučený.

¹⁵ Chronologické členění příslušných korporací opět vychází ze ZP, příloha č. 14.

Národní škola

Preferovaná forma jména:¹⁶ Národní škola Krásné (Krásné, Kostelec, Česko : 1948 – 1960)
typ formy jména: úřední

Variantní forma jména:¹⁷

Jednotřídní národní škola v Krásném (Krásné, Kostelec, Česko : 1948–1960), **typ formy jména:** úřední

Národní škola jednotřídní v Krásném, **typ formy jména:** úřední

Národní škola Krásné, **typ formy jména:** úřední

Národní škola v Krásném, **typ formy jména:** úřední

Národní jednotřídní škola v Krásném, **typ formy jména:** úřední

NŠ v Krásném, **typ formy jména:** zkratka/akronym

Vznik:

datace vzniku: 1. 9. 1948

typ vzniku: zřízením/založením

vztahy spojené s událostí Vznik: *předchůdce:* Obecná škola Krásné (Krásné, Kostelec, Česko : 1869 – 1948)

Zánik:

datum zániku: 31. 8. 1961

typ zániku: zrušením/změnou

vztahy spojené s událostí Zánik: *nástupce:* Základní devítiletá škola 1. – 5. ročník v Krásném (Krásné, Kostelec, Česko : 1961 – 1984)

Stručná charakteristika: škola základního všeobecného vzdělávání

Dějiny původce:

Od 1. září 1948 vstoupil v platnost zákon č. 95/1948 Sb. Jednotné, povinné a bezplatné základní školní vzdělání měly poskytovat školy prvního a druhého stupně určené dětem od 6 do 15 let. První stupeň představovala národní škola o 5 ročnících, druhý stupeň střední škola o 4 ročnících. Zákon změnil postavení malotřídních škol. Již nebylo možné na nich absolvovat celou povinnou školní docházku, žák musel po pátém ročníku povinně chodit také do střední školy. Na venkovských národních školách s méně než pěti třídami zůstávala i v dalších obdobích zachována možnost dělení tříd na postupné ročníky. Žák tedy mohl na malotřídce vychodit celý první stupeň školy. Národní škola měla být zřízena tam, kde v jejím předpokládaném obvodu bude podle průměru posledních tří let nejméně 20 dětí ve věku povinné školní docházky. Zřizování národních škol příslušelo zemskému školnímu úřadu na návrh okresního školního úřadu podle celkového plánu pro vybudování sítě národních a středních škol.

Ve školním roce 1949/50 opět klesl počet žáků a bylo nutné, aby do školy v Krásném začaly chodit i děti z Polánky, kterým bylo dosud umožňováno navštěvovat školu v Bojínově. Bez nich by bylo ve škole jen 12 dětí a existence školy by byla ohrožena.

K 24. 6. 1954 patřily do obvodu místní školy tyto obce: Krásné, Javorné, Vršov a Polánka.

¹⁶ Pokud není níže uvedeno jinak, při tvorbě označení u příslušných tříd a podtříd se postupuje podle přílohy č. 14. U entit neuvedených v příloze ZP č. 14 se vytváří analogicky k příkladům uvedeným v příloze ZP č. 10.

¹⁷ V prvku se uvádí všechna další zjištěná jména, zkratky, akronymy, jazykové a gramatické varianty jména a změny jména. Doplnky se již neuvádějí, jsou – li shodné s PREF.

V roce 1954 žádal Vršov o odškolení od Krásného a přiškolení k Hornímu Bradlu. MNV Krásné i škola s tím nesouhlasily, hrozilo totiž zrušení školy pro malý počet žáků. Přesto bylo v roce 1955 odškolení Vršova od školy v Krásném povoleno.

Další radikální změnu v systému československého školství přinesl školský zákon z roku 1960, podle kterého se dosavadní národní školy změnily na Základní devítileté školy, u malých venkovských škol, které měly jen nižší ročníky, měly tyto školy název Základní devítiletá škola 1. – 5. ročník.

Funkce původce:

vzdělávání

výchova

osvětová a kulturní činnost

rozvíjení mimoškolních aktivit

brigádní činnost

Normy – konstitutivní:

Zákon ze dne 21. 4 1948 č. 95/1948 Sb. o základní úpravě jednotného školství (školský zákon).

Zákon ze dne 24. 4. 1953 č. 31/1953 Sb., o školské soustavě a vzdělávání učitelů.

Zákon ze dne 15. 12. 1960 č. 186/1960 Sb., o soustavě výchovy a vzdělávání.

Normy – působnost původce: –

Vnitřní struktury původce:

Do vedení školy byl jmenován ředitel. Učitelé a ostatní zaměstnanci (školník, školnice, uklízečka, kuchařka) se stali státními zaměstnanci a přímo podléhali řediteli školy. Dodržování osnov výuky a průběh celého školního roku kontroloval školní inspektor.

***Seznam ředitelů školy*¹⁸**

Antonín Sladkovský 1946 – 1955

Robert Pelikán 1955 – 1960

Vztahy:

Sídlo korporace: Krásné (Kostelec, Česko); **poznámka:** adresa Krásné čp. 31

Geografická působnost:

Krásné (Kostelec, Česko)

Javorné (Kostelec, Česko)

Vršov (Horní Bradlo, Kostelec, Česko), datace vztahu od/do: 1948 – 1955

Polánka (Krásné, Kostelec, Česko), datace vztahu od/do: 1949 – 1960

Nadřazená korporace: Místní národní výbor Krásné (Krásné, Kostelec, Česko : 1945 – 1990), datace vztahu od/do: 1949 – 1960

Nadřazená korporace: Okresní národní výbor Kostelec (Kostelec, Kostelec, Česko : 1945 – 1990), datace vztahu od/do: 1949 – 1960

Autor záznamu: Mgr. Jan Novák

Zdroje informací:

¹⁸ Není povinnou součástí vnitřních struktur původce.

Fond Základní devítiletá škola Krásné, inv. č. 1

MNV Krásné, inv. č. 1

Metodický pokyn č. /2023 k archivnímu zpracování školských fondů

Základní devítiletá škola

Preferovaná forma jména:¹⁹ Základní devítiletá škola 1. – 5. ročník v Krásném (Krásné, Kostelec, Česko : 1960 – 1984)

typ formy jména: úřední

Variantní forma jména:²⁰

Základní devítiletá škola 1. – 5. ročník Krásné, typ jména: úřední

ZDŠ 1. – 5. ročník v Krásném (Krásné, Kostelec, Česko : 1961 – 1984), **typ formy jména:** zkratka/akronym

ZDŠ 1. – 5. ročník Krásné (Krásné, Kostelec, Česko : 1961 – 1984), **typ formy jména:** zkratka/akronym

Vznik:

datace vzniku: 1. 9. 1961²¹

typ vzniku: vznik změnou předchůdce

vztahy spojené s událostí Vznik: předchůdce: Národní škola Krásné (Krásné, Kostelec, Česko : 1948 – 1961)

Zánik:

datum zániku: 31. 8. 1984

typ zániku: zrušením/změnou

vztahy spojené s událostí Zánik: nástupce: Základní škola Krásné (Krásné, Kostelec, Česko : 1984 – 2002)

Stručná charakteristika: škola základního všeobecného vzdělávání

Dějiny původce:

Radikální změnu v systému československého školství přinesl školský zákon z roku 1960, podle kterého se dosavadní národní školy změnily na Základní devítileté školy, u malých venkovských škol, které měly jen nižší ročníky, nesly tyto školy název Základní devítiletá škola 1. – 5. ročník.

Před začátkem školního roku 1961/62 podala rada MNV Krásné žádost na Odbor pro školství a kulturu rady ONV v Kostelci o úpravu školního obvodu zdejší školy. Šlo o povolení docházky dětí z osady Chlum.

V následujících letech probíhaly drobné opravy budovy školy. V roce 1973 byla opravena střecha, v roce 1976 proběhla rekonstrukce tělocvičny, v 80. letech byla postupně vyměněna okna v celé budově.

Ve školním roce 1979/80 se stala škola nakrátko dvoutřídní, ale od školního roku 1981/82 se přeměnila opět na jednotřídní.

Velké změny přinesl školský zákon č. 29/1984 Sb. Povinná školní docházka byla prodloužena na 10 let, základní devítileté školy byly zrušeny. Byla zavedena základní škola, která měla 8

¹⁹ Viz ZP kap. 9.3.1. Pokud není níže uvedeno jinak, při tvorbě označení u příslušných tříd a podtříd se postupuje podle přílohy č. 14. U entit neuvedených v příloze č. 14 se vytváří analogicky k příkladům uvedeným v příloze č. 10.

²⁰ V prvku se uvádí všechna další zjištěná jména, zkratky, akronymy, jazykové a gramatické varianty jména a změny jména. Doplnky se již neuvádějí, jsou – li shodné s PREF.

²¹ Školský zákon z roku 1960 začal platit dnem vyhlášení, tj. vydání příslušné částky Sbírky zákonů 28. 12. 1960, ale fakticky došlo k přeměně podle nového zákona až od nového školního roku. Datum vzniku původce je shodné s datem zániku předchůdce, podobně jako u zákonů.

ročníků. 1. – 4. ročník tvořily 1. stupeň, 5. – 8. ročník tvořily 2. stupeň. Povinná školní docházka se ukončovala až absolvováním dalších dvou ročníků na střední škole.

Funkce původce:

vzdělávání

výchova

osvětová a kulturní činnost

rozvíjení mimoškolních aktivit

brigádní činnost

poskytování školního stravování

Normy – konstitutivní:

Zákon ze dne 15. 12. 1960 č. 186/1960 Sb., o soustavě výchovy a vzdělávání.

Zákon ze dne 21. 6. 1978 č. 63/1978 Sb., o opatřeních v soustavě základních a středních škol.

Zákon ze dne 26. 6. 1978 č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních.

Zákon ze dne 26. 6. 1978 č. 77/1978 Sb., o státní správě ve školství

Zákon ze dne 22. 3. 1984 č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol; změněn zákonem ze dne 3. 5. 1990 č. 171/1990 Sb.; změněn zákonem ze dne 22. 6. 1995 č. 138/1995 Sb.

Normy – působnost původce: –

Vnitřní struktury původce:

Do vedení školy byl jmenován ředitel. Na škole působil ještě jeden učitel, který byl řediteli podřízen, stejně jako ostatní zaměstnanci – vychovatelka ve školní družině, kuchařky, školnice a topič. Dodržování osnov výuky a průběh celého školního roku kontroloval školní inspektor. Na škole byla otevřena školní družina, v níž působila 1 vychovatelka, stravování zajišťovala školní jídelna.

Seznam ředitelů školy²²

Jiří Voborný 1960 – 1966

Alois Němčík 1966 – 1971

...

Vztahy:

Sídlo: Krásné (Kostelec, Česko); **poznámka:** adresa Krásné čp. 31

Geografická působnost:

Krásné (Kostelec, Česko)

Javorné (Kostelec, Česko)

Chlum (Krásné, Kostelec, Česko), datace vztahu od/do: 1961 – 1984

Nadřazená korporace: Místní národní výbor Krásné (Krásné, Kostelec, Česko : 1945 – 1990), datace vztahu od/do: 1960 – 1984

Nadřazená korporace: Okresní národní výbor Kostelec (Kostelec, Česko : 1945 – 1990)
datace vztahu od/do: 1960 – 1984

Autor záznamu: Mgr. Jan Novák

Zdroje informací:

Fond Základní devítiletá škola Krásné, inv. č. 1

MNV Krásné, inv. č. 1

Metodický pokyn č. /2023 k archivnímu zpracování školských fondů

²² Není povinnou součástí vnitřních struktur původce.

Základní škola

Preferovaná forma jména:²³ Základní škola Krásné (Krásné, Kostelec, Česko : 1984 – 2003)

typ formy jména: úřední

Variantní forma jména:²⁴

Základní škola 1. – 4. ročník Krásné, **typ jména:** úřední, **datace použití jména od/do:** 1984 – 1990

ZŠ Krásné, **typ jména:** zkratka/akronym

Vznik:

datace vzniku: 1. 9. 1984

typ vzniku: vznik změnou předchůdce

vztahy spojené s událostí Vznik: předchůdce: Základní devítiletá škola Krásné (Krásné, Kostelec, Česko : 1960 – 1984)

Zánik:

datum zániku: 31. 8. 2003

typ zániku: zrušením/změnou

vztahy spojené s událostí Zánik: nástupce: –

Stručná charakteristika: škola základního všeobecného vzdělávání

Dějiny původce:

Velké změny přinesl školský zákon č. 29/1984 Sb. Povinná školní docházka byla prodloužena na 10 let, základní devítileté školy byly zrušeny. Byla zavedena základní škola, která měla 8 ročníků. 1. – 4. ročník tvořily 1. stupeň, 5. – 8. ročník tvořily 2. stupeň. Povinná školní docházka se ukončovala až absolvováním dalších dvou ročníků na střední škole.

Ve školním roce 1984/85 došlo k úpravám školní budovy – byla rozšířena školní zahrada a opravena střecha. V roce 1987/88 byly provedeny další drobné opravy.

Revoluční změny roku 1989 zasáhly i do venkovského školství. Bylo zrušeno politické vzdělávání pedagogických pracovníků, byla vyslovena důvěra vedení školy tajným hlasováním, změnami ve vedení odboru školství, mládeže a tělovýchovy ONV došlo ke zrušení direktivního řízení školy, ve výuce žáků byla zrušena komunistická výchova.

Ve školním roce 1991/1992 se škola začala potýkat s nedostatkem žáků. Přesto, že ke konci školního roku bylo na škole pouze 23 žáků, škola zatím nebyla zrušena. V tomto roce získalo sdružení rodičů a přátel školy právní subjektivitu a přetvořilo se na občanské sdružení pro podporu školy.

Obecní zastupitelstvo v Krásném s účinností od 1. 1. 2003 zřídilo příspěvkovou organizaci Základní škola Krásné. Součástí této příspěvkové organizace byla školní jídelna a školní družina.

V roce 2002/2003 měla škola 24 žáků. V lednu 2003 proběhl zápis dětí do 1. třídy, celkem byly zapsány 3 děti, jednomu chlapci byl povolen odklad. Nízký počet budoucích prvňáčků

²³ Viz ZP kap. 9.3.1. Pokud není níže uvedeno jinak, při tvorbě označení u příslušných tříd a podtříd se postupuje podle přílohy č. 14. U entit neuvedených v příloze č. 14 se vytváří analogicky k příkladům uvedeným v příloze č. 10.

²⁴ V prvku se uvádí všechna další zjištěná jména, zkratky, akronymy, jazykové a gramatické varianty jména a změny jména. Doplnky se již neuvádějí, jsou – li shodné s PREF.

rozhodl o zrušení školy. K němu došlo 1. 9. 2003, všichni žáci pokračovali ve školní docházce na Základní škole ve Vrchách.

Funkce původce:

vzdělávání

výchova

osvětová a kulturní činnost

výchovné poradenství

rozvíjení mimoškolních aktivit

poskytování školního stravování

Normy – konstitutivní:

Zákon ze dne 22. 3. 1984 č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol; změněn zákonem ze dne 3. 5. 1990 č. 171/1990 Sb.

Zákon ze dne 27. 12. 1990 č. [564/1990 Sb.](#), o státní správě a samosprávě ve školství.

Zákon ze dne 22. 6. 1995 č. [138/1995 Sb.](#), o soustavě základních škol, středních škol (školský zákon).

Normy – působnost původce: –

Vnitřní struktury původce:

Vedením školy byl pověřen ředitel. Výuku spolu s ním zajišťoval ještě jeden učitel, který byl řediteli podřízen. Ve škole působila vychovatelka školní družiny. Stravování žáků probíhalo ve školní jídelně. O chod školní budovy se staral školník.

***Seznam ředitelů školy*²⁵**

Drahoslava Mrkvičková 1982 – 1993

Irena Pavlásková 1993 – 2003

Vztahy:

Sídlo: Krásné (Kostelec, Česko); poznámka: adresa Krásné čp. 31

Geografická působnost:

Krásné (Kostelec, Česko)

Javorné (Kostelec, Česko)

Nadřazená korporace: Místní národní výbor Krásné (Krásné, Kostelec, Česko : 1945 – 1990), **datace vztahu od/do:** 1984 – 1990

Nadřazená korporace: Obecní úřad Krásné (Krásné, Kostelec, Česko : 1990 –), **datace vztahu od:** 1990

Nadřazená korporace: Okresní národní výbor Kostelec (Kostelec, Kostelec, Česko : 1945 – 1990), **datace vztahu od/do:** 1984 – 1990

Nadřazená korporace: Školský úřad Kostelec (Kostelec, Kostelec, Česko : 1990 – 2000)

Nadřazená korporace: Okresní úřad Kostelec (Kostelec, Kostelec, Česko : 1990 – 2002), **datace vztahu od/do:** 2000 – 2002

²⁵ Není povinnou součástí vnitřních struktur původce.

Autor záznamu: Mgr. Jan Novák

Zdroje informací:

Fond Základní devítiletá škola Krásné

MNV Krásné, inv. č. 1

Metodický pokyn č. /2023 k archivnímu zpracování školských fondů